

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Jarząbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 kwietnia 2023 r.

w Warszawie

sprawy F. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o prawo do rekompensaty

na skutek odwołania F. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 27 kwietnia 2022 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 756/22

UZASADNIENIE

F. K. w dniu 20 czerwca 2022 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 27 kwietnia 2022 r., znak (...). Odwołujący wniósł o doliczenie do obliczenia jego emerytury okresu jego pracy w Niemczech i wskazał, że przy ubieganiu się o emeryturę do dokumentów załączył ERP7 o numerze (...) (...) z uwagi na wykonywanie pracy w Niemczech. Podczas jego pracy w Niemczech składki ubezpieczeniowe nie były pobierane w Polsce, tylko opłacały je firmy niemieckie związane kontraktem z (...). Odwołujący wskazał, że w zaskarżonej decyzji nie ma wymienionej kwoty dodatku do emerytury za pracę w Niemczech, wobec czego czuje się on pokrzywdzony, ponieważ miał potrącane składki na ubezpieczenia w walucie kraju Unii Europejskiej. Ubezpieczony wskazał, że firma (...) posiada adresy ówczesnych ubezpieczycieli niemiecki (odwołanie k. 3-3v a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., a uzasadniając swe stanowisko wskazał, że w dniu 17 stycznia 2022 r. (...) S.A. z siedzibą w W. wystawił zaświadczenie wskazujące ostateczne kwoty wynagrodzeń uzyskanych przez ubezpieczonego w okresie zatrudnienia. W zaświadczeniu ujęte zostały składniki wynagrodzenia takie jak: wynagrodzenie zasadnicze, premie, dodatki urlopowe, nadgodziny, zasiłki, zarobki zastępcze oraz dochód deklarowany. Za rok 1990 kwota wynosi 9. 610.553 a za 1991 – 16.113.467 zł. Ponadto za rok 1990 wskazano „14” w kwocie 1. 244.000 zł. Wszystkie te kwoty zostały uwzględnione przy ustalaniu kapitału początkowego, a więc i emerytury w zaskarżonej decyzji. Organ podkreślił, że odwołujący wskazuje na wcześniejsze, nieaktualne już zaświadczenie (...) z 18 marca 2021 r. Następnie organ powołał przepisy art. 21 ust.1 ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r. oraz § 1 ust. 2 i § 2 ust 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i wskazał, że odmówił odwołującemu prawa do ustalenia

wysokości emerytury z rekompensatą, ponieważ nie wykazał on 15 lat pracy w szczególnych warunkach do 31 grudnia 2008 r. Do stażu pracy organ rentowy uwzględnił wszystkie okresy wskazane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym przez (...) S.A. z siedzibą w W.. Mimo to staż pracy w szczególnych warunkach wynosi jedynie 8 lat i 5 dni (odpowiedź na odwołanie k. 6-6v a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

F. K., urodzony w dniu (...) w okresie od 11 marca 1982 r. do 15 września 1982 r. był zatrudniony w (...) Spółdzielnia (...) na stanowisku pomocnika mleczarskiego. Następnie od 16 września 1982 r. do 31 grudnia 1984 r. pracował w Warsztatach Szkolnych przy Zespole Szkół (...) w R. na stanowisku ogrodnika, traktorzysty. W okresie od 7 stycznia 1985 r. do 30 września 1993 r. był zatrudniony w (...) S.A. na stanowisku monter konstrukcji stalowych, ślusarza, spawacza. Odwołujący w okresie zatrudnienia w (...) S.A. przebywał na eksporcie w NRD od 8 marca 1990 r. do 14 maja 1990 r. oraz w RFN od 29 sierpnia 1991 r. do 25 listopada 1991 r. Następnie od 1 października 1993 r. do 28 lutego 1994 r. pracował w (...) S.A. W. na stanowisku zbrojarza. Od 1 kwietnia 1994 r. do 30 czerwca 1994 r. w (...) S.A. w R. na stanowisku dozorca. Od 1 lipca 1994 r. do 30 czerwca 1999 r. w (...) sp. z o.o. (który przekształcił się w (...) sp. z o.o.) na stanowisku pracownika ochrony (kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych, k. 3 a.r., świadectwa pracy i zaświadczenia o zatrudnieniu – k. 3-29 tomu II a.r., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 8 tomu III a.r.).

W dniu 21 lipca 2021 r. odwołujący złożył wniosek o emeryturę i prawo do rekompensaty. W dniu 2 sierpnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję o przyznaniu F. K. emerytury w kwocie zaliczkowej od dnia 26 lipca 2021 r., tj. od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego. Organ wskazał, że emerytura ma charakter zaliczkowy, a prawidłowa wysokość świadczenia zostanie ustalona w terminie późniejszym po zakończeniu postępowania wyjaśniającego mającego na celu ostateczne ustalenie wysokości kapitału początkowego. W uzasadnieniu decyzji wskazano również, że ponowne ustalenie wysokości emerytury poprzez doliczenie składek za okres od 1 lipca 2021 r. do 27 lipca 2021 r. może nastąpić po przedłożeniu przez ubezpieczonego stosowanego wniosku w przypadku niepodjęcia ponownego zatrudnienia. Następnie pismem z dnia 27 grudnia 2021 r. organ rentowy zwrócił się do (...) S.A. o wyjaśnienie rozbieżności w wynagrodzeniach F. K. wskazanych w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 20 września 2022 r. i 18 marca 2021 r. oraz o wyjaśnienie, czy kwoty 14-stek wykazane w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 18 marca 2021 r. są już ujęte w ogólnym podliczeniu dochodów za lata 1986, 1988, 1990. W odpowiedzi na powyższe (...) S.A. przesłał zaświadczenie wskazujące ostateczne kwoty wynagrodzeń uzyskanych w okresie zatrudnienia przez ubezpieczonego i wskazał, że rozbieżności w wystawionych zaświadczeniach wynikały z błędów rachunkowych przy sumowaniu poszczególnych składników. W sumie kwot składników wynagrodzenia ujęte zostały składniki wynagrodzenia takie jak: wynagrodzenie zasadnicze, premie, dodatki urlopowe, nadgodziny, zasiłki, zarobki zastępcze oraz dochód deklarowany. Za rok 1990 kwota wynosi 9.610.553 zł a za 1991 – 16.113.467 zł. Ponadto za rok 1990 wskazano „14” w kwocie 1.244.000. Następnie decyzją z dnia 13 kwietnia 2022 r. organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonego od dnia 26 lipca 2021 r. Ostatecznie wysokość emerytury ustalono decyzją z dnia 27 kwietnia 2022 r. o przeliczeniu emerytury przyznanej odwołującemu (wniosek z dnia 21 lipca 2021 r. k. 1 tomu III a.r., decyzje ZUS k. 17, 38, k. 41 tomu III a.r.).

Od decyzji z dnia 27 kwietnia 2022 r. F. K. złożył odwołanie, inicjując niniejsze postępowanie (odwołanie k. 3-3v a.s.).

Następnie decyzja z dnia 5 lipca 2022 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z rekompensatą z uwagi na niespełnienie przez F. K. warunku posiadania co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych na dzień 31 grudnia 2008 r. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że za pracę w warunkach szczególnych przyjęto okresy od 7 stycznia 1985 r. do 7 marca 1990 r., od 15 maja 1990 r. do 27 sierpnia 1991 r. od 29 sierpnia 1991 r. do 25 listopada 1991 r., od 26 listopada 1991 r. do 30 września 1993 r. co razem stanowi 8 lat i 5 dni (decyzja ZUS z 5 lipca 2022 r. k. 53 tomu III a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonych w toku postępowania dowodów obejmujących wymienione dokumenty. W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie F. K. jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Odwołujący wnosil o uwzględnienie przy ustalaniu jego prawa do emerytury okresu pracy i wynagrodzenia, a także składek ubezpieczeniowych pobieranych w Niemczech.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że odwołujący w okresie zatrudnienia w (...) S.A. przebywał na eksportcie w NRD od 8 marca 1990 r. do 14 maja 1990 r. oraz w RFN od 29 sierpnia 1991 r. do 25 listopada 1991 r. Cały okres zatrudnienia w (...) S.A. łącznie z okresami pracy w Niemczech został odwołującemu zaliczony do obliczenia kapitału początkowego oraz emerytury. Jednak okresy ubezpieczenia przebyte na terenie Niemiec przed 1991 r. podlegają uwzględnieniu przy ustaleniu kapitału początkowego tak jakby istniały w Polsce. Wobec powyższego niezasadne są wnioski odwołującego, że organ rentowy powinien zaliczyć mu opłacane w Niemczech składki ubezpieczeniowe. Sąd Okręgowy potwierdza, że słusznie wskazywał organ rentowy, że ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie przewiduje dodatku należnego od niemieckich podmiotów ubezpieczeniowych.

Odwołujący zarzuca organowi, że błędnie zaliczył mu okres zatrudnienia i wynagrodzenia w Niemczech, jednakże w tym zakresie organ zasadnie uwzględnił zaświadczenie z dnia 17 stycznia 2022 r. od pracodawcy odwołującego - (...) S.A., który wyjaśnił pojawiające się wątpliwości, wynikające przede wszystkim z błędów rachunkowych. Organ rentowy zasadnie przyjął wysokość wynagrodzenia i okres zatrudnienia ubezpieczonego wskazany w tym zaświadczeniu. (...) S.A. wyjaśnił z czego wynikały wcześniejsze rozbieżności i precyzyjnie, i konkretnie w tym zaświadczeniu przedstawił konieczne do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego okoliczności. Odwołujący nie przedstawił natomiast żadnych dokumentów mogących skutecznie podważyć dane zawarte w tym zaświadczeniu. Wobec powyższego należało uznać, że jest ono prawidłowe i rzetelne.

Zasady obliczania przysługującej ubezpieczonemu emerytury określają przepisy art. 25-26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021r., poz. 291), zwanej dalej ustawą emerytalną. W myśl art. 26 emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 ustawy. Z kolei z art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej wynika, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zaevidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Kapitał początkowy, zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej, ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ww. ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 ustawy, pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia, ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3). W myśl art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (art. 174 ust. 2).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 okresami składkowymi są następujące okresy:

- 1) ubezpieczenia;
- 2) opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, w przepisach wymienionych w art. 195 pkt 1-4 i 8, w przepisach o adwokaturze, w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz w przepisach o pomocy społecznej;
- 3) zaliczone do okresów ubezpieczenia społecznego duchownych:
 - a) okresy pozostawania duchownymi przed dniem 1 lipca 1989r., pod warunkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za cały okres podlegania temu ubezpieczeniu,
 - b) okresy przebywania duchownych na misjach oraz okresy prowadzenia przez duchownych działalności duszpasterskiej wśród Polonii, przypadające po dniu 14 listopada 1991r., do dnia wejścia w życie ustawy;
- 4) czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby;
- 5) działalności kombatanckiej, działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz okresy podlegania represjom wojennym i okresu powojennego, określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 6) pełnionej w Polsce służby:
 - a) w Policji (Milicji Obywatelskiej),
 - b) w Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (w organach bezpieczeństwa publicznego),
 - c) w Straży Granicznej,
 - ca) Straży Marszałkowskiej,
 - d) w Służbie Więziennej,
 - e) w Państwowej Straży Pożarnej,
 - f) w Służbie Celnej,
 - g) w Biurze Ochrony Rządu,
 - h) w Służbie Celno-Skarbowej,
 - i) w Służbie Ochrony Państwa;
- 7) pobierania zasiłku macierzyńskiego;

8) osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po dniu 31 grudnia 1955r. za działalność polityczną;

9) zatrudnienia za granicą osób, które w tym czasie nie były obywatelami polskimi, jeżeli osoby te powróciły do kraju po dniu 22 lipca 1944r. i zostały uznane za repatriantów;

10) świadczenia pracy po 1956r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989r.

Z kolei w ust. 2 art. 6 ustawy emerytalnej zostały wymienione okresy uznawane za składkowe. Są to okresy przebyte przed 15 listopada 1991r., a więc przypadające przed datą wejścia w życie ustawy z 17 października 1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 450 ze zm.). Wśród nich wymienia się m.in. okresy zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia:

a) na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową,

b) obywateli polskich za granicą - w polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych i urzędach konsularnych, w stałych przedstawicielstwach przy Organizacji Narodów Zjednoczonych i w innych misjach lub misjach specjalnych, a także w innych polskich placówkach, instytucjach lub przedsiębiorstwach, do których zostali delegowani lub skierowani; dotyczy to również członków rodziny delegowanego lub skierowanego tam pracownika, którzy podjęli zatrudnienie w tych placówkach w czasie pobytu za granicą,

c) obywateli polskich za granicą - w organizacjach międzynarodowych, zagranicznych instytucjach i w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej lub w których byli zatrudnieni za zgodą właściwych władz polskich; zgoda nie jest wymagana w stosunku do pracowników, którzy wyjechali za granicę przed dniem 9 maja 1945r.,

d) obywateli polskich za granicą - u innych pracodawców zagranicznych, jeżeli w okresie pracy za granicą były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce.

W przedmiotowej sprawie ze zgromadzonych dokumentów wynika bezsporny fakt zatrudnienia F. K. w (...) S.A. i przebywania w związku z tym zatrudnieniem na eksporcie budowlanym w NRD od 8 marca 1990 r. do 14 maja 1990 r. oraz w RFN od 29 sierpnia 1991 r. do 25 listopada 1991 r. W tym miejscu zauważyć należy, że prawa i obowiązki stron kontraktu o pracę na budowie eksportowej regulowały przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników kierowanych do pracy za granicą, w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (tekst jedn. Dz. U. 1990r., Nr 44, poz. 259) obowiązujące do 30 września 1999 roku. Zgodnie z przepisem § 1 powołanego rozporządzenia, jego przepisy miały zastosowanie do pracowników - obywateli polskich, skierowanych do pracy za granicą, zwanych dalej "pracownikami", w celu realizacji kontraktów eksportowych obejmujących:

1) wykonanie przez stronę polską części lub całości robót budowlano - montażowych, projektowych, transportowych oraz kompletnych obiektów i prac z zakresu nadzoru przy wykonywaniu funkcji eksportera, generalnego wykonawcy lub generalnego dostawcy, a także innych prac związanych z realizacją kontraktów,

2) wykonanie usług technicznych, naukowych i usług pozostałych.

§ 5 rozporządzenia przewidywał, że okres zatrudnienia za granicą, także i okres urlopu udzielonego w związku z tym zatrudnieniem, był traktowany jak okres zatrudnienia w zakresie uprawnień pracowniczych. Ze wskazanych regulacji wynika, że okres zatrudnienia na budowie eksportowej powinien być uznany za okres składkowy (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 13 grudnia 2016r., III AUa 1232/16). Powyższe zostało przez ZUS dokonane zgodnie z

powyższymi przepisami, jednak okres ten został uwzględniony przy ustaleniu kapitału początkowego tak jakby istniały w Polsce i odpowiednie zastosowanie do niego miały polskie przepisy.

Odnosząc się natomiast do kwestii prawa do rekompensaty, której odmówiono ubezpieczonemu, należy wskazać, że regulacja dotycząca prawa do rekompensaty z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych, o którą ubiegał się F. K., została wprowadzona do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1924). Art. 2 pkt 5 tej ustawy zawiera definicję rekompensaty rozumianej jako odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeżdą prawa do emerytury pomostowej. Z kolei warunki jej przyznawania oraz sposób jej obliczenia wskazują art. 21 – 23 zamieszczone w rozdziale III „Rekompensata”. Art. 23 stanowi, że ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę oraz że przyznawana jest ona w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W art. 21 ust. 1 ustawy wskazano natomiast, że rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Z art. 21 ust. 2 ustawy wynika zaś, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wskazywane art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty: 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej oraz 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat. Z kolei w art. 21 ust. 2 tej ustawy została zawarta przesłanka negatywna, którą stanowi nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Może ona budzić wątpliwości, gdyż literalna wykładnia tego wyrwanego z kontekstu normatywnego przepisu może prowadzić do wniosku, że prawo do rekompensaty przysługuje wyłącznie tym osobom, które nie nabyły prawa do jakiegokolwiek emerytury z FUS. Do prawidłowej interpretacji tego przepisu konieczne jest jednak zastosowanie wykładni systemowej, która prowadzi do przepisu art. 23 ustawy o emeryturach pomostowych, zgodnie z którym rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego. Z kolei z art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej wynika, że kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r. W tych okolicznościach warunek sformułowany w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na prace w warunkach szczególnych, obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Nabycie prawa do takiego tylko świadczenia stanowi przesłankę negatywną przyznania prawa do rekompensaty. Natomiast nabycie prawa do emerytury na zasadach ogólnych nie wpływa w żaden sposób na uprawnienia do rekompensaty (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 maja 2017 r., III AUa 2047/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 grudnia 2015 r., III AUa 1070/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 września 2017 r., III AUa 529/16).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpatrywanej sprawy należy wskazać, że nie zachodzi negatywna przesłanka przyznania F. K. prawa do rekompensaty. Ubezpieczony nie miał przyznanego prawa do wcześniejszej emerytury z uwagi na pracę w warunkach szczególnych. Decyzją z dnia 2 sierpnia 2021 r. przyznano mu prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym.

Wobec powyższego, celem ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do rekompensaty należało zbadać spełnienie przesłanek pozytywnych, o których była mowa. Analiza cytowanych przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, prowadzi do wniosku, że prawo do rekompensaty mają osoby urodzone po 1948 r., które przed 1 stycznia 2009 r. wykonywały przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podobnie jak przy ustalaniu tego okresu na potrzeby przyznania emerytury w niższym wieku emerytalnym, tak przy ustalaniu prawa do rekompensaty będą uwzględnione tylko okresy, w których praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zdaniem Sądu, F. K. nie spełnił jednak wszystkich przesłanek pozytywnych koniecznych do tego, aby uzyskać prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony nie legitymuje się bowiem okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych, przypadającym przed 1 stycznia 2009 r.

W niniejszej sprawie z przeprowadzonych przez Sąd dowodów jednoznacznie wynika, że F. K. w okresie od 7 stycznia 1985 r. do 7 marca 1990 r., od 15 maja 1990 r. do 27 sierpnia 1991 r. od 29 sierpnia 1991 r. do 25 listopada 1991 r., od 26 listopada 1991 r. do 30 września 1993 r. w spółce (...) S.A. pracował na stanowiskach monter konstrukcji metalowych, spawacza. Prace te mogą zostać zakwalifikowane jako odpowiadające pozycji 5 pkt 1 w wykazie A Dziale V i poz. 12 pkt 1 wykazie A Dziale XIV stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. Ten okres zatrudnienia podlegał zatem uwzględnieniu do stażu pracy odwołującego w warunkach szczególnych i został on uwzględniony przez organ rentowy zgodnie z zaświadczeniem z dnia 16 marca 2018 r. z (...) S.A. Jednak powyższy okres pracy w warunkach szczególnych wyniósł jedynie 8 lat i 5 dni, co nie jest wystarczające do spełnienia przesłanek do przyznania prawa do rekompensaty odwołującemu.

Pracownik ubiegający się o prawo do rekompensaty, czy o prawo do emerytury w obniżonym wieku w związku z pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze powinien wykazać, że przez okres co najmniej 15 lat wykonywał pracę zaliczaną do prac o szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach, ujętą w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. Ponadto powinien wykazać, że pracował stale i pełnym wymiarze czasu pracy. Ma to być bowiem praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie po 6 dni w tygodniu i przeciętnie po 46 godzin tygodniowo, jeżeli wtedy taki obowiązywał wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 1983 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08). Odwołujący nie sprostował powyższemu obowiązkowi, a to na nim w tym zakresie spoczywał ciężar dowodu zgodnie z treścią art. 6 k.c.

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy uznał, że jedynymi udowodnionymi przez odwołującego okresami pracy wykonywanej w szczególnych warunkach są okresy zatrudnienia od 7 stycznia 1985 r. do 7 marca 1990 r., od 15 maja 1990 r. do 27 sierpnia 1991 r. od 29 sierpnia 1991 r. do 25 listopada 1991 r., od 26 listopada 1991 r. do 30 września 1993 r. jednak nie są one na tyle długie, aby przyjąć, że F. K. legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze, co najmniej 15 lat, a więc, że osiągnął minimalny próg, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

W tych okolicznościach należało stwierdzić, że odwołanie ubezpieczonego podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.